

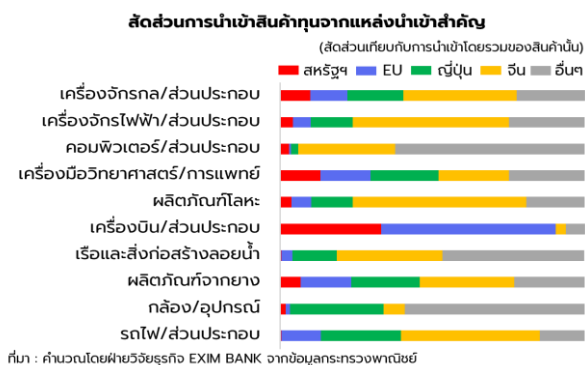
การนำเข้าสินค้าทุน...กลยุทธ์สร้างสมดุลในเกมการค้าไทย-สหรัฐฯ

โดย ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

ปฏิเสธไม่ได้ว่าสงครามการค้าโลกรอบใหม่มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงกว่าที่ผ่านมา โดยเฉพาะแรงกดดันจากมหาอำนาจเศรษฐกิจอย่างสหรัฐฯ ที่เตรียมตั้งกำแพงภาษีกับประเทศคู่ค้าอย่างถ้วนหน้า ไทยในฐานะหนึ่งในประเทศคู่ค้าของสหรัฐฯ ก็มีอาจหลีกเลี่ยงผลกระทบดังกล่าวได้ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากมูลค่าเกินดุลการค้าของไทยกับสหรัฐฯ ที่สูงถึง 45,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีที่ผ่านมา ด้วยเหตุนี้ ภาคส่วนต่าง ๆ จึงเร่งดำเนินการมาตรการเพื่อรับมือกับวิกฤตดังกล่าว โดยเฉพาะการบรรเทาผลกระทบและรักษาขีดความสามารถของภาคส่งออก อย่างไรก็ตาม โจทย์ที่ไทยต้องเร่งให้ความสำคัญไม่ได้มีอยู่แค่เพียงภาคส่งออกเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงการปรับสมดุลการค้ากับสหรัฐฯ ด้วยการวางกลยุทธ์ด้านการนำเข้าอย่างเหมาะสม ภายใต้ความท้าทายที่ไทยจำเป็นต้องเพิ่มการนำเข้าจากสหรัฐฯ เพื่อลดการเกินดุลทางการค้า โดยหนึ่งในกลยุทธ์สำคัญคือ การเพิ่มการนำเข้าสินค้าทุนที่สามารถต่อยอดสู่การยกระดับศักยภาพภาคการผลิตและอุตสาหกรรมของไทยในระยะยาว

เมื่อพิจารณาภาพรวมการนำเข้าของไทยพบว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาการนำเข้าขยายตัวสูงเฉลี่ยปีละ 10.5% (CAGR) ในปี 2567 มูลค่านำเข้าอยู่ที่ 306,810 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยหากเทียบมูลค่านำเข้า (Custom Basis) กับขนาดเศรษฐกิจ (GDP) ในปี 2567 อยู่ที่ 58.6% สะท้อนบทบาทและความสำคัญของภาคนำเข้าต่อระบบเศรษฐกิจ เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างแหล่งนำเข้า ส่วนใหญ่มาจากเอเชีย โดยจีนครองสัดส่วนมากที่สุด 26.3% ตามด้วยญี่ปุ่น 9.4% ไต้หวัน 6.7% สหรัฐฯ 6.4% และสหราชอาณาจักร 5.6% ในอดีตญี่ปุ่นเคยเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญอันดับหนึ่งของไทยมาโดยตลอด แต่ช่วงทศวรรษที่ผ่านมา จากความได้เปรียบด้านปริมาณการผลิตและราคาที่แข่งขันได้ ทำให้จีนก้าวสู่ Factory of the World และขึ้นเป็นแหล่งนำเข้าอันดับ 1 ของหลายประเทศ รวมถึงไทยด้วย ในมิติประเภทสินค้า ส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป มีสัดส่วน 41.6% เช่น แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ และเหล็ก ขณะที่สินค้าทุน 25.3% เช่น เครื่องจักรกล เครื่องจักรไฟฟ้า ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ในส่วนของเชื้อเพลิงอยู่ที่ 16.4% และสินค้าอุปโภคบริโภค 11.5% ทั้งนี้ หากวิเคราะห์หลังเลิกในส่วนของการนำเข้า

จากสหรัฐฯ พบว่า ยังอยู่ในระดับที่ไม่สูงราว 6% ของมูลค่านำเข้ารวม โดยในปี 2567 สินค้านำเข้าส่วนใหญ่จากสหรัฐฯ ได้แก่ น้ำมันดิบ เครื่องจักรกล เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้า และแผงวงจรไฟฟ้า

ภายใต้แรงกดดันจากสงครามการค้าที่คาดว่าจะทวีความรุนแรงขึ้น ทำให้ไทยจำเป็นต้องเพิ่มการนำเข้าจากสหรัฐฯ เพื่อปรับสมดุลการค้า ควรใช้โอกาสจากวิกฤตครั้งนี้ด้วยการส่งเสริมการนำเข้า

สินค้าทุนให้มากขึ้น ทั้งเพื่อลดการเกินดุลการค้าและเพื่อสนับสนุนการยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรมของ

ประเทศ ซึ่งไทยจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าทุนอีกหลายประเภท ทั้งสินค้าที่ไทยผลิตเองไม่ได้หรือไม่เพียงพอ รวมถึงสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง สหรัฐฯ ในฐานะผู้ส่งออกสินค้าทุนอันดับ 1 ของโลก มีสัดส่วน 16.2% ของมูลค่าส่งออกสินค้าทุนโลก (ข้อมูลจาก World Bank ปี 2565) นับเป็นอีกหนึ่งแหล่งนำเข้าศักยภาพที่ตอบโจทย์ของไทยได้ โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องมือเครื่องจักรและส่วนประกอบที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เครื่องมือวิทยาศาสตร์/การแพทย์ นอกจากนี้ หากวิเคราะห์แหล่งนำเข้าสินค้าทุนของไทยในปัจจุบันพบว่า ค่อนข้างกระจุกตัว โดยจีนมีสัดส่วนถึง 39.1% ญี่ปุ่น 13.2% EU 9.4% ไต้หวัน 8.4% ขณะที่สหรัฐฯ อยู่ที่เพียง 7.3% ดังนั้น การเพิ่มการนำเข้าสินค้าทุนจากสหรัฐฯ ไม่เพียงช่วยเพิ่ม Productivity แก่ภาคอุตสาหกรรมไทยจากการเปลี่ยนมาใช้เครื่องมือเครื่องจักรเทคโนโลยีสูง แต่ยังช่วยกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าทุนจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งมากเกินไป รวมถึงเพิ่มทางเลือกของแหล่งนำเข้า สร้างความหลากหลายในวงจรห่วงโซ่อุปทาน

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ปรับสมดุลการค้าผ่านการส่งเสริมและเปิดโอกาสการนำเข้าสินค้าทุน ควรดำเนินการอย่างครบวงจรและทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ โดยเฉพาะ Future & Smart Industry การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน และการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมในประเทศให้ก้าวสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับมาตรฐานสินค้านำเข้า รวมถึงการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทุกขนาดสามารถเข้าถึงสินค้าทุนได้อย่างทั่วถึง เพื่อให้การขยายการลงทุนไม่กระจุกตัวอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ การเพิ่มการนำเข้าสินค้าทุนจากสหรัฐฯ ไม่ได้เป็นเพียงมาตรการเชิงรับ หากแต่เป็น “เครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์” ที่จะช่วยให้ไทยสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและการค้าโลก สร้างเสถียรภาพและสมดุลการค้า ตลอดจนยกระดับภาคอุตสาหกรรมให้เข้มแข็งและแข่งขันได้ในเวทีโลก